

Gadeteater er ikke altid gøgl, kufferter og sjove hatte. "The Primitives" fra Belgien lignede noget, der var faldet ud af deres daglige hamsterhjul i EU. De tog publikum i Gudhjem med storm under årets festival. Foto: Thomas Danielsen

Gadeteaterfestival på Bornholm er måske Nordeuropas mest charmerende

Et udpluk af Nordeuropas største gadeteaterfestival i Helsingør "Passage Festival" tager hvert år først deres kufferter, giraffer og forestillinger en tur om Bornholms Internationale Gadeteaterfestival. Mellem 8.000 og 10.000 tilskuere så teater i år.

Af Helene Høm

De lægger ud på Gudhjem Havn en lune-fuld sommeraften, der ubarmhjertigt vælger først at tømme sine skyer ud over det cirka 300 mennesker store publikum. Men ingen går. I stedet folder publikum paraplyer og forventninger ud.

På sit syvende år har Bornholms Internationale Gadeteaterfestival manifesteret sig som noget, der er værd at vente på, kom regn eller sol.

Lokale borgere tropper op, og turister opdager nysgerrigt, at der foregår noget på ydermolen i Gudhjem Havn, klos op af hav, klipper, måger og himmel. Det er torsdag aften før den tre dage lange gadeteaterfestival sidst i juli med teatergrupper fra blandt andet Argentina, Belgien, Catalonien, Frankrig og Polen.

Smagsprøver på 11 forestillinger

Som ved et trylleslag stopper regnen brat, idet de 11 grupper med mere end 40 opførelser i kufferterne sejles ind til Gudhjem af det gode skib M/S Thor fra søsiden.

Og selvom den hektiske byge har sat musikanlæg, computere, bagscene, kostumer og papmachedragter over styr, går gadeteaterfestivalens årlige kabaret straks i gang.

Som en præsentation af hvad man kan opleve i gader og stræder under gadeteaterfestivalen, viser alle grupper nogle minutters udpluk af deres forestillinger. Tre kæmpemasker med stumfilmskostumer fra "Thalias tjenere" løber straks i land og starter stumfilmsoptagelser, hvor den afsluttende bombe naturligvis sprænges af med et hvidskrevet "BANG" på sort skilt.

Fra gøgl og bolde til scenekunst

Tre belgiske habitklædte herrer "The Primitives" ligner nogen, der er faldet ud det daglige hamsterhjul i EU-kommissions maskineri. Nu aner de ikke, hvem der har en plan, eller hvad i det hele taget er planen?

Måbende, tøvende og afventende efter-aber den ene hele tiden den anden, hvilket får adskillige absurde optrin til at gå i selvsving. En abstrakt og alligevel klar politisk kommentar til både lemminge-effekter og moderne diffusiteter. De tre får publikum til både at måbe og skraldgrine.

To unge dansere fra Madrid "Hurycan" både slås og kysser i en original danseduet tæt på ballade. Med fare for at knalde hovederne i asfalten og kradse huden til blods på knopret cement, laver de to unge en farlig cocktail båret af total præcision og deres helt egen tilgang til dans som

kunstnerisk udtryksform. De ender med at vælte i havnebassinet i kampens hede.

Det er bare to eksempler fra dette års gadeteaterfestival, der vidner om, at gadeteater i dag er ved at vokse sig ud over gøglerniveau, hvor tre bolde og en sjov hat kan gøre det.

Der er i høj grad tale om ekvilibrisme og poesi med stærke kunstnere og stærke visuelle udtryk og kostumer. Scenekunst, der kan slås op og vises, hvor som helst og når som helst.

Lokal charme med mange frivillige

Bag det hele drøner et hold af godt 30 frivillige. Teaterforeningen Bornholm og teatergruppen Dansk Rakkerpak er de bærende kræfter, og utallige lokale bornholmere, samt et par trofaste teatervenner "ovrefra", slæber bænke, kører kunstnere rundt til de byer de skal optræde i, skaffer sikkerhedsnåle når kostumerne sprækker, ringer til den lokale smed, når en scenografi pludselig knækker og der skal spilles igen om et par timer, eller tørrer et telt, når regnen har stået ned i tove.

En af de frivillige, Jon Schmidt der til daglig er leder af Bornholms Dramaskole, springer ind og agerer kæmpebaby i tre dage med den catalanske kæmpefamilie på stylter "Fadunito". Deres skuespiller

Bag det hele drøner et hold af godt 30 frivillige

i Bornholms Internationale Gadeteaterfestival

Bornholm fik i år besøg af 11 grupper fra Catalonien, Polen, Danmark, Spanien, Frankrig, Argentina og Belgien.

Som noget nyt deltog elever fra Bornholms Dramaskole.

De 21 kunstnere lavede mere end 40 opførelser på fire dage, fordelt på de fem bornholmske byer Gudhjem, Allinge-Sandvig, Svaneke, Aakirkeby og Rønne.

Et sted mellem 8.000 og 10.000 publikummer så gadeteater.

Cirka 30 frivillige bornholmere hjalp til.

Festivalen arrangeres af Teaterforeningen Bornholm og Dansk Rakkerpak.

De bærende kræfter på Bornholm er Niels Peter Kløft, Jette Glavind Pedersen, Lars Holmsted og Lene Koefoed.

Festivalen samarbejder med Nord-europas største internationale og transnationale gadeteaterfestival "Passage Festival" ved Helsingør Teater.

Bornholms Internationale Gadeteaterfestival er støttet af Statens Kunstfond, Bornholms Teaterråd samt flere lokale fonde som Wonderpuljen, Sparekassen Bornholms Fond o.l.

De lader til at føle det, som var de landet i paradiset. Og dét, selvom der rent faktisk spilles en del forestillinger, og de er i den grad er på arbejde i de fire dage, de gæster klippeøen i Østersøen

Faran har nemlig slået ryggen, så Jon Schmidt tager den på byens tagrygge som uartig baby og bliver smidt ind i forbigående bilers bagagerum. Jo, det lokale engagement kan Bornholms Internationale Gadeteaterfestival godt være bekendt.

På hilsefod med det meste af Gudhjem

De frivillige tager også de internationale gæster med ned og spise en røget sild eller nå en dukkert efter endt arbejde, fra det hemmelige lokale badested i klipperne. Man spiser morgenmad i Pandekagehuset, drikker kaffe i solnedgangen ved Nørresån, man overnatter i Surf Lodge og dumper sultne ind på Provianten. Snart er

man på hilsefod med det meste af Gudhjem.

Den lokale Mamma Zitta (alias Lise Østergaard) sørger desuden hvert år for at stable en lokal sommerfest ved Gudhjem Mølle på benene i forbindelse med festivalen.

I år blev festen krydret med lokale indslag fra blandt andre Gudhjems saxofontalent Søren Høst, der kom med bandet "Miss Melissa & Her Soul Knights", ligesom den tysk/lokale Ursula Bambuch gav uventede operanumre, iført grønt taft og knaldrød læbestift.

Gadeteaterfestivalens tre meter høje catalanske giraffer "Xirriqteula" vandrede poetisk rundt, tre mænd i girafkostumer

på stylter med arme og ben, imens "Security Laila" alias Kirsten Nottelman fra Teaterbutikken i København sørgede for god ro og orden. Har man egentlig set magen?

God stil på Bornholm

De gæstende catalanere, argentinere, franskmænd, polakker, spanioler og belgiere – ja der var såmænd også en skotte og en tysker iblandt – har stjerner i øjnene.

De lader til at føle det, som var de landet i paradiset. Og dét, selvom der rent faktisk spilles en del forestillinger, og de er i den grad er på arbejde i de fire dage, de gæster klippeøen i Østersøen.

Flere af kunstnerne sluttede søndag af

med – efter sidste forestilling – at takke for en formidabel festival, der lader til at være en af Nordeuropas hyggeligste, hvis man altså skal tro de tilrejsende teaterfolk.

Det kan Bornholm godt være stolt af.

Selv det danske sommervejr, der helt frem til festivalens start 27. juli bød på efterårsagtige tilstande, viste sig fra sin venlige side under Bornholms Internationale Gadeteaterfestival.

Selvom det bød på slagregn før torsdagens cabaret, og festivalen blev rundet af søndag med et tordenbuler og skybrud, der fik samtlige relæer i Gudhjem til at slå fra, var der ikke en eneste forestilling i år, der måtte aflyses på grund af vejret.